

VERENIGING
Vrienden
van
Sonsbeek

De Vereniging van Vrienden van Sonsbeek, Zypendaal en Gulden Bodem wil een klankbord zijn voor de bezoekers van de monumentale parken en voor de eigenaar van de parken, de Gemeente Arnhem. Het doel van de Vereniging is mee te werken aan de instandhouding en verfraaiing van de parken Sonsbeek, Zypendaal en Gulden Bodem. Vrienden van Sonsbeek ondersteunt Bezoekerscentrum Sonsbeek financieel met een vaste bijdrage per lid.

De contributie per lid bedraagt per jaar:

voor particulieren € 13,50, voor verenigingen € 35 en voor bedrijven € 50; Bankrekeningnummer: NL30 ABNA 0406 333 505 t.n.v. Vrienden van Sonsbeek. ANBI: de Vereniging is door de fiscus erkend als culturele 'Algemeen Nut Beogende Instelling', wat inhoudt dat donaties met de factor 1,25 voor de fiscale aftrek mogen worden vermenigvuldigd.

Bestuur Vereniging Vrienden van Sonsbeek:

Edzard Gelderman (voorzitter) tel. 443 14 57, Luuk Broer (secretaris) tel. 442 49 56, Niels Wildering (penningmeester/ledenadm.) tel. 06-51829265, Loes Prakke (promotie/project herstel waterrad) tel. 443 34 95, Tjada van den Eelaart-de Sitter (schouw/website) tel. 445 50 98, Koos de Vos (educatie/Groenforum) tel. 363 49 71, Gerard Nijhuis (parkgidsen) tel. 339 08 00. Adviseurs: Joop Morsink (historie), Jeroen Glissenaar (gemeentelijk parkbeheer), Jeroen Voskuilen (Bezoekerscentrum).

Ledenadministratie:

Vereniging Vrienden van Sonsbeek, per adres Bezoekerscentrum Sonsbeek, Zypendaalseweg 24a, 6814 CL Arnhem, Telefoon: 445 06 60, Email: info@parksonsbeek.nl Website: www.parksonsbeek.nl

De Stichting Bezoekerscentrum Sonsbeek wil bezoekers bewust maken van de mooie groene kanten van Arnhem. Dit gebeurt door het organiseren van tentoonstellingen, excursies en evenementen. Het bezoekerscentrum levert informatie over de parken Sonsbeek, Zypendaal en Gulden Bodem en het is een goed startpunt bij een bezoek aan de parken. Website: www.bezoekerscentrumsonsbeek.nl

Bestuur Stichting Bezoekerscentrum Sonsbeek:

Leo van der Meer (voorzitter), vacature (secretaris), Leon Tjakkes (penningmeester), Willem Hoeffnagel, Anne Marie van Lanen, Ton Jansen, Paul Baeten

Bij de voorpagina: Rond de Stadsvilla Sonsbeek pootten vrijwilligers duizenden narcissen- en krokusbollen. Op 1 november jl., bloembollen van het parkbeheer, door vrijwilligers gepoot, onder leiding van het IVN. Dit voorjaar moeten we het resultaat zien op de gazons en tussen de bomen. Foto: Maria Pompe.

I M Cees van der Pluijm

Onze parkdichter overleed op zondag 14 december 2014 na ruim vier weken in het ziekenhuis en diverse uiteindelijk vergeefse operaties. De zaterdag daarop namen we met zo'n tweehonderd familieleden, vrienden, studenten en bekenden afscheid van Cees van der Pluijm in het hoofdgebouw van Radio Kootwijk. Daar, in het dorp Radio Kootwijk op de Veluwe, had hij zijn jeugd doorgebracht en in oktober was de presentatie van zijn grote boek over de historie van Radio Kootwijk zijn laatste optreden geweest. Naast vele andere activiteiten als literator, redacteur, docent en performer was Cees de parkdichter van Sonsbeek. Onze kennisgeving stamt uit oktober 2005. Cees bood aan om voor het Bulletin van Vrienden van Sonsbeek eens per kwartaal een sonnet te construeren over een door de redactie aangereikt onderwerp in de parken. Hij was toen pas verhuisd naar Arnhem en liet als referentie enkele van zijn Nijmeegse gedichten lezen. Ondanks 'Nijmegen' hebben we zijn aanbod dankbaar aanvaard en er nooit spijt van gekregen. In ruim negen jaar heeft Cees 37 maal onze parken bezongen. Hij was trots op zijn ambacht als dichter, altijd perfect in vorm en inhoud en altijd ruim op tijd. In de week na zijn overlijden verscheen in ons blad zijn laatste parkgedicht 'Ode aan Sonsbeek'. Dat had hij ons in reserve gegeven, voor eventualiteiten. Cees is dood, maar zijn parkgedichten blijven beschikbaar. Wellicht worden ze gebundeld. Op de website van Bezoekerscentrum Sonsbeek kan je doorklikken naar 24 locaties waarop Cees zijn eigen parkgedichten gedichten voordraagt. En RTVArnhem heeft op YouTube de zeven parkgedichten geplaatst die onze parkdichter op locatie presenteerde.

Luuk Broer

Het park in ochtendstemming

Al wandelend kan ik intens van Sonsbeek en vooral van Zypendaal genieten: van de bomen, de bloemen, de vogelgeluiden en van zacht, geheimzinnig geritsel tussen de struiken. Wat hoor ik? Een vogeltje dat tussen de bladeren scharrelt, een muisje? Nee, het moet iets veel groters zijn: een dier ... een mens misschien.

Overdag wandel ik niet zo graag, dan is het me al snel te druk in de parken. En ook 's avonds na zonsondergang loop ik niet graag alleen door Sonsbeek of Zypendaal. Ik voel me dan niet helemaal veilig. Vanachter de bomen, vanuit de schaduwen kan immers van alles opdoemen. Wat ritselt daar tussen de struiken? Een loslopende hond? En die donkere vorm daar... een enge man? Ruim een jaar geleden zat ik - noodgedwongen - bijna elke ochtend van 9 tot 12 bij mijn computer te wachten op berichten van mijn werkgever, zodat ik bliksemsnel op zijn oproepen zou kunnen reageren. Het was een straf, want vanaf ongeveer half 10 word ik altijd onrustig, dan snak ik naar beweging en vooral naar buitenlucht. De hele morgen binnenzitten, dat hield ik dus gewoon niet vol. Om hieraan te ontkomen, besloot ik om dan in vredesnaam maar 's ochtends heel vroeg op pad te gaan.

Hoewel de winter opvallend zacht was, was het meestal geen lekker wandelweer. De dagen begonnen vaak kil en somber. Toch ging ik elke dag om half 7 - 7 uur het huis uit om een flinke parkwandeling te maken. Het was dan nog donker en het was wel een beetje spannend: geritsel, een schimmetje dat langs flitste, en wat was dat voor een donkere, ondefinieerbare vorm tussen de struiken? Vanuit de schaduwen kon van alles opdoemen. Maar al snel raakte ik verslaafd aan de - zeer vroege - ochtendsfeer in de parken.

Winter

Vogels, vooral merels, scharrelden al voor zonsopgang tussen de dorre bladeren. De lucht werd heel langzaam lichter. De paadjes tekenden zich steeds duidelijker af. Tussen de donkere stammen werden andere vormen zichtbaar: stukken dood hout of een dier dat doodstil zat te wachten? In de vijvers dommelden, al dobberend de eenden. De slapende zwanen staken opvallend wit tegen het water af. Ongemerkt werd het steeds lichter en kon je de contouren van de bomen hun takken scherper zien. Maar het hoogtepunt was altijd weer de opkomende zon. Elke dag opnieuw was het spannend. Zou het een grote, rode zon zijn of een vage lichtplek tussen dikke, donkere wolken? Of zou ik genoeg moeten nemen met een egaal grijze lucht?

Lente

De lente kwam snel en uitbundig. Steeds vroeger ging ik op pad om de opkomende zon te betrappen. De vogeltjes zongen, de ganzen bewaakten sissend hun jongen en de eenden kwaakten. De zwanen sluimerden met hun enig overgebleven kind op de oever van de Grote Vijver. In de berm ritselde het: vogels, muizen, of jonge konijntjes?

Zomer

Het werd het zomer. De bomen stonden vol en groen in het blad. Het lukte me bijna altijd om vroeg genoeg op pad te gaan om de eerste lichtstralen op te vangen. Helaas begonnen de meeste dagen grijs en bewolkt. Maar op die ene, zeldzaam mooie ochtend in augustus hingen er lichte nevels vlak boven de weide bij de Witte Watermolen. Ook de ruïnes van de bomen waren in witte sluiers gehuld. En daartussen zag ik de zon schitterend, helder oranje-rood te voorschijn komen. Ik stond stil, ademloos...

Opeens klonk er vlakbij me een hevig geritsel. Ik schrok hevig, want het was veel te luid voor een merel, een muis of een konijn. Toen zag ik de vos. Even bleef hij doodstil vlakbij me zitten. Toen schoot hij weg, de struiken in.

Clarien van Harten

Hoe de Witte Villa een Stadsvilla werd

Waar een feest niet toe kan leiden. Twee stafleden van LuxorLive wilden wel eens een partijtje buiten de deur. Het werd eind 2012 een fuif met familie, vrienden en anderen voor vierhonderd man in de Witte Villa. Daar zwaaide de Nijmegenaar De Haan de scepter. Al vrij snel werd duidelijk dat hij wilde stoppen. Ronald Stegeman en Kees Bouwhof keken elkaar aan en besloten te onderhandelen over een overname. Dat leidde ertoe dat in september 2013 de Villa heropende. Met in een nieuwe BV ook Patrick Coeleman en Thessa Pennekamp.

Ronald Stegeman en Kees Bouwhof van LuxorLive kwamen zelden in de Witte Villa. Zij bouwden sinds 2007 de nieuwe Arnhemse poptempel op en door de bank genomen verkeerden ze hier tussen een jeugdiger publiek dan de toenmalige bezoekers van het horecabedrijf bovenop de heuvel in park Sonsbeek. Voor een feest voor genodigden weken ze eind 2012 uit naar dit complex. Tijdens de organisatie werd duidelijk dat het voormalig hotel Sonsbeek een fraai gebouw met veel ruimte was. Toen kort daarna bekend werd dat de exploitant van de Villa plannen had om te vertrekken, sloeg de vlam in de pan. Ze hadden wel eens aan iets anders gedacht. Maar een horecabedrijf in dát gebouw....

Met de toenmalige exploitant werd verkend of er een overname in het vat zat en na onderhandelingen was de zaak beklonken. Voor de financiering werd een viermanschap gevormd en in september 2013 werd het pand heropend als Stadsvilla Sonsbeek. Het café-restaurant begon met een kleine kaart.

Daar wilden de nieuwe exploitanten het niet bij laten zitten. Na een paar maanden werd een pauze ingelast voor een stevige verbouwing. Omdat dit binnen tweeënhalve maand in eigen beheer kon worden afgerond, bleven de investeringen beperkt. En de gemeente plaatste een lift, een voorziening waarom in het verleden al zo vaak door bezoekers was gevraagd.

Voor de inrichting tot en met de personeelskleding werden designers uit Arnhem aangetrokken. Die kregen in ruil voor hun diensten een folder in de Villa met vermelding van hun bijdrage en adres. In het logo van het bedrijf werd de verbondenheid met park Sonsbeek tot uitdrukking gebracht. Een dubbele S voor Stadsvilla Sonsbeek, blaadjes aan de uiteinden van de letters voor de omringende natuur, een golfje om de Jansbeek erin te betrekken en de rozet boven de ingang deur als omlijsting.

Visitekaartje

Het café-restaurant is niet de grootste inkomstenbron van de Stadsvilla, maar wel essentieel, legt Ronald Stegeman uit. "Dit is ons visitekaartje. Hier drinken bezoekers een kop koffie en maken ze kennis met ons bedrijf. Als het ze bevalt, komen ze een keer terug om te eten. En misschien willen ze hier dan ook wel vergaderen of een feest geven."

Een fotograaf, de vier exploitanten en burgemeester Kaiser tijdens de officiële opening van Stadsvilla Sonsbeek op 31 maart 2014.

Het restaurant telt binnen ruim 70 plaatsen en onder behaaglijker omstandigheden dan nu het geval is buiten nog eens 80. Voor een congres of feestelijke bijeenkomst is er ruimte voor maximaal 500 man.

Elke laatste zondag van de maand wordt live muziek gepresenteerd. Daar is de titel 'Sonsbeek-sessions' aan verleend. De exploitanten hebben de organisatie van de Sonsbeek Theater Avenue laten weten dat zij gedurende dit spektakel weer ruimte in het gebouw beschikbaar hebben.

Samenwerking

De horeca in park Sonsbeek begint zich ervan bewust te worden dat er gezamenlijke belangen bestaan. Daarom komen vertegenwoordigers van het naastliggende Palatijn en van De Boerderij, het Watermuseum, Bezoekerscentrum Sonsbeek, het Sonsbeek Paviljoen en de Stadsvilla af en toe bij elkaar. Vooral nog om ervaringen uit te wisselen, over enige tijd misschien ook om samen als Sonsbeek-horeca naar buiten te treden.

Een geheim?

Misschien wordt er ooit nog een geheim onthuld. In de kelder is namelijk een enorme kluis aangetroffen. Alleen was die op slot en er hing geen sleutel bij. "Misschien was die er wel om dure schilderijen op te bergen", denkt Stegeman. Hij heeft er redenen voor om dat te veronderstellen. Want een galeriehouder heeft ooit in dit gebouw zijn schilderijen voor de verkoop geëxposeerd. De sleutel van de kluis is nergens meer te vinden. Het adres van de vroegere galeriehouder bleek niet te achterhalen. Maar de dame en heren die met het oog op de exploitatie van de Stadsvilla een besloten vennootschap hebben gevormd, zijn wel erg nieuwsgierig. Zou de kluis een geheim te verbergen hebben? Je weet maar nooit.

Rob van Otterloo

5

Sonsbeekfoto - volgende pagina's - wat staat er op?

Een fotograaf in de Jacob Cremerstraat maakte de foto, dat staat er achterop. De foto is voor 1929 genomen want daarna kende Arnhem geen gaslantaarns meer. De groep bestaat uit personeel van de Rotterdamsche Bank in Arnhem. Ze zijn afgestapt bij de poortwoningen aan de ingang van Sonsbeek. Slechts één persoon is ons bekend. De vijfde van links, het kleine mannetje met de strohoed, is de vader van Evert Stunenberg uit Elden. De kwaliteit van de foto is geweldig, wat een details! Veel dezelfde, dure fietsen. Er is maar één rijwiel met verlichting (Carbid).

*Wie weet er meer? Wie herkent personen? Mail het ons: info@parksonsbeek.nl
Met dank aan Geert Visser.*

Dynamisch parkbeheer

Aandacht voor het onderhoud en het gebruik van de parken is het bestaansrecht van de Vereniging Vrienden van Sonsbeek. Elk kwartaal leest u iets over gepland of voltooid onderhoud. Het afgelopen jaar hebben we vaak aandacht besteed aan het betreunde verlies van vertrouwde park-reuzen. Maar er zijn ook veel nieuwe bomen aangeplant. De fruitbomen zijn gesnoeid en gebouwen moesten een tijdje dicht voor onderhoud. Kom het resultaat eens bezien.

Nieuwe waterbestendige bomen naast de Kleine Waterval en de Hangbrug.

Sonsbeek is een dynamisch park, niet alleen bovengronds. Ook de grondwaterstromen kunnen soms drastisch veranderen. Zo is de Puntweide – tussen het Watermuseum en de weg naar de Zwanenbrug – de laatste jaren een stuk drassiger geworden. Dit is o.a. te zien aan de toename van Pitrus, een grasachtige plant met een stijve, rechtopstaande stengel.

Ook het met paden doorsneden deel van het park tussen de Kleine Waterval en het Bronbosje bij de Grote Waterval is veel natter geworden. Niet alleen monumentale beuken maar ook jonge bomen die niet van natte grond houden zijn hier de dupe van geworden. Als de natuur zijn gang kon gaan zou hier ook een moerasbos ontstaan.

De gesneuvelde en gekapte bomen worden dan ook niet vervangen door jonge beuken, maar door soorten die beter gedijen op een vochtige bodem, zoals Haagbeuk, Linde, Es en Moerascipres. Zo wordt het park aangepast aan de veranderende omstandigheden en blijft het toch zijn karakter behouden.

Asfaltpaden hersteld

In november reed er zware apparatuur aan de westzijde park Sonsbeek in. Daarmee hebben wegwerkers een aantal asfaltpaden langs de Jansbeek vernieuwd of hersteld. Na de winter komt er nog een deklaag/gritlaag op.

Klussen, ook bij de buren

Begin januari was niet alleen het bezoekerscentrum een paar weken gesloten, ook het Watermuseum hield de deuren dicht. Het ondergrondse deel van het museum kreeg in twee weken een grondige schilderbeurt; een klus van vrijwilligers samen met professionele schilders. De kale betonmuren kregen meer 'waterrijke' kleuren.

In het bezoekerscentrum moest de vloer worden hersteld en van die gelegenheid werd gebruik gemaakt de hele inrichting te veranderen. Dit in het kader van de heroriëntatie op de toekomst.

Parkbeheerder Rudie Gies snoeit de 32 fruitbomen van de boomgaard met historische hoogstamsoorten achter het bezoekerscentrum.

Zware apparatuur, zoals deze wals, was nodig voor het vernieuwen van asfaltpaden langs de beek.

Bezoekers kunnen inmiddels zelf beoordelen of de naamsverandering van 'Bezoekerscentrum Sonsbeek' naar 'De Molenplaats' ook in de inrichting geslaagd is.

Historische bongerd

Rudie Gies, de parkbeheerder die de Steile Tuin en begraafplaats Moscowa onder zijn hoede heeft, snoeide in de late herfst de meeste fruitbomen op het Jansveld. De 32 bomen met appels, peren, pruimen en mispels staan er inmiddels een aantal jaren en het afgelopen seizoen droegen ze veel vruchten. Elk voorjaar worden de bomen bemest met stalmest van Kinderboerderij Presikhaaf.

Het gaat om oude, Gelderse hoogstamrassen die in de moderne fruitteelt niet meer aan bod komen. Met namen zoals: Jasappel, Zoete Compote (appel), Mispel, Smaltpeer, Deldenpeer, Valse IJsbout (peer), Winterlauwtje (peer), Heerepeer, Saril-sinap (appel), walnoot, Boerenwitte (pruim), Opal (pruim), Kruidenierspeer. Deze boomgaard is dus – samen met de 'leibomen' bij het Aquarium – eigenlijk een klein fruitmuseum. Bezoekers die willen weten welk soort boom waar staat, kunnen in het bezoekerscentrum een plattegrond lenen en zo hun historische fruitbomenkennis ophalen.

Gerard Herbers

Hoe staat het met Sonsbeek 2016?

Een jaar geleden konden we er alleen maar op hopen, maar de elfde Sonsbeek (beelden) tentoonstelling komt nu in zicht. De acht jaar geleden opgerichte Stichting Sonsbeek International werd slapend gehouden. Ruim twee jaar geleden kwam er beweging binnen de kunstwereld. Er ontstond een samenwerking met de landelijke Stichting Kunst in de Openbare Ruimte (SKOR). Deze krachtenbundeling leidde tot het plan voor een volgende Sonsbeek tentoonstelling in 2016.

Als de gemeente Arnhem zou instemmen met het plan zou de - op te heffen - SKOR naar Sonsbeek 2016 een bruidsschat meenemen van 1,2 mln euro. Verdere financiering voor de totaal benodigde ruim 4 mln euro moest gevonden worden bij de gemeente, de provincie, het rijk en particuliere sponsors. Zonder geld geen nieuwe Sonsbeek-editie. Inmiddels is Gemeente Arnhem akkoord gegaan met het plan voor Sonsbeek 2016.

Na een oproep in de internationale kunstwereld selecteerde Sonsbeek International vijf kandidaten voor het leiden van deze kunstmanifestatie en het leveren van een inhoudelijke opzet. De kandidaten maakten kennis met de stad en werkten ieder een voorstel uit. De selectiecommissie, bestaande uit internationale kunstdeskundigen, beoordeelde de kandidaten en hun voorstellen. Belangrijke selectiecriteria waren: ervaring met kunst in de openbare ruimte en met grootschalige kunstmanifestaties; een aansprekende visie op het (nieuwe) betekenis geven aan de openbare ruimte; bekendheid met het Nederlandse cultuurklimaat.

ruangrupa

Sonsbeek International maakte eind januari de keuze bekend: ruangrupa wordt curator van Sonsbeek 2016. ruangrupa (geen hoofdletter) is een collectief uit Jakarta (Indonesië) van kunstenaars, curatoren, architecten, schrijvers en historici. Het collectief ruangrupa bestaat 15 jaar en nam deel aan een reeks kunstmanifestaties zoals in Sao Paulo (2014), Jakarta (2013), Brisbane (2012), Singapore (2011) Istanbul (2005). De selectiecommissie beoordeelt het tentoonstellingsconcept van ruangrupa voor Sonsbeek 2016 als 'spannend, creatief en onderscheidend'.

Het voorstel

Uit het inhoudelijke voorstel van ruangrupa citeren we een paar trefzinnen die de opzet van de tentoonstelling moeten verduidelijken: * het leggen van verbindingen tussen park en stad, tussen de inwoners en stedelijke ontwikkelingen; * de tentoonstelling probeert de mensen, de ideeën, de concepten, die het verhaal van de stad Arnhem vormen, te onderzoeken; * wil de historische context van de stad en de regio verbinden met kunst in de openbare ruimte; * in de vorm van openbare kunst, performancekunst en audiovisuele- en mediakunst; * ruangrupa zal de ontwikkeling van de expositie zichtbaar maken en wil daarvoor een ontmoetingsplek in de stad opzetten. Daarnaast gaat ruangrupa op zoek naar verhalen over: * de (koloniale) geschiedenis van de stad Arnhem en Sonsbeekpark; * hedendaags sociaal leven en relaties; politieke situatie, (openbare) ruimte, overheid en de mensen; * cultuur, grenzen, hybride en mobiliteit; * kapitaal en uitwisseling.

Tot zover de inhoudelijke toelichting. We ervaren straks graag wat dat concreet betekent.

Planning

Vanuit het collectief ruangrupa treden Ade Darmawan en Farid Rakun naar voren als de personen die de komende maanden het onderzoek voor Sonsbeek 2016 gaan doen. Hun biografie is te vinden op de onderstaande website. Zij komen in april/mei weer in Arnhem en in de zomer voor een langere periode. Het definitieve concept en de selectie van de kunstenaars die aan Sonsbeek 2016 meedoen zal tegen de zomer 2015 bekend zijn. Sonsbeek 2016 opent 4 juni 2016.

Luuk Broer

zie de website van de Stichting Sonsbeek International: www.sonsbeek.org.

**SONS
BEEK**

Ledenvergadering Vrienden van Sonsbeek

De - voluit - Vereniging van Vrienden van Sonsbeek, Zypendaal en Gulden Bodem werd in 1989 opgericht. De Vereniging ontwikkelde zich de afgelopen 26 jaar tot erkende fanclub van deze drie tot rijksmonument verheven parken en ze treedt op als lobby voor goed onderhoud en goed gebruik van de parken waarvan de gemeente Arnhem eigenaar en beheerder is. Het bevorderen van goed onderhoud en goed gebruik is missie van Vrienden van Sonsbeek

Goed onderhoud

Overheden hebben vaak veel aandacht voor nieuwe zaken en grootscheepse renovaties en niet voor het minder spectaculaire maar altijd noodzakelijke onderhoud van het historische landschap. De norm 'schoon, heel en veilig' geldt ook voor de openbare parken. De parken staan er nu goed bij, maar daar blijven gemeentelijke middelen voor nodig. Ook in tijden van gemeentelijke bezuinigingen.

Goed gebruik

De afgelopen 15 jaar nam niet alleen het individuele parkbezoek sterk toe maar ook het aantal evenementen. Genieten van muziek-, kunst-, horeca- en andere evenementen in de parken is prima, maar de schade aan het park moet beperkt blijven en een park in de stad moet ook genietbaar blijven als groen- en stiltegebied. Iedereen mag het park gebruiken, maar fietsverkeer mag voetgangers niet hinderen, honden mogen watervogels niet verjagen en de parkweiden zijn voor de koeien. In het gebruik van de parken zijn er conflicten waarbij het bestuur van de Vereniging, de gemeentelijke handhavers (boa's) en de politie moeten opletten en op tijd optreden. Het bestuur heeft de leden nodig bij het bevorderen van goed onderhoud en letten op goed gebruik.

Jaarvergadering

Het bestuur legt aan de leden verantwoording af tijdens de jaarlijkse ledenvergadering. De leden ontvangen per gewone post de uitnodiging voor de jaarvergadering met de agenda. De vergadering is openbaar, introducé(e)s zijn welkom.

De ledenvergadering is dit jaar op woensdag 25 maart 2015, van 20 tot 22 uur in Bezoekerscentrum Sonsbeek, Zijpendaalseweg 24a. Aan de orde komen jaarverslag en jaarrekening over 2014 en de begroting 2015. Daarnaast beslist de ledenvergadering over de voorgedragen bestuursmutaties.

Het tweede deel van de avond wordt besteed aan een inhoudelijk onderwerp. Dat wordt dit maal een presentatie over de voorbereiding van de (beelden)tentoonstelling Sonsbeek 2016 door een vertegenwoordiger van de Stichting Sonsbeek International.

Oproep

Het ledenbestand van de Vereniging moet op peil blijven. Wie wil het bestuur adviseren over ledenwervingsacties?

*Meld u per email:
info@parksonsbeek.nl.
U krijgt dan een uitnodiging voor overleg op een avond.*

Mijn plekje in het park

Jarenlang woonde ik in de wijken rond het Sonsbeekpark. Daar was mijn hardlooproutte. Langs de vijvers, watervallen en grasvelden omzoomd door bomen. Mooie doorzichten, openheid, vaak veel mensen. Hier loop je ontspannen, je denkt aan alle mensen die je tegenkomt. Zijn ze gelukkig, aardig of hebben ze problemen? Daarna het bos in, nog een enkele wandelaar, het licht is minder, hellingen worden steiler, asfalt wordt leem en je gedachten gaan over jezelf. Hoe krijg ik die opdracht voor elkaar, hoe los ik dit op, een leuk vooruitzicht.....
Ondertussen moet het lichaam werken, het tempo omhoog, gevecht tegen de verzuring. Passeer de uitzichtoren, loop om de Ronde Weide, dan een kronkelend pad af richting Parkweg. Nog even een blik op het Rijnstate Ziekenhuis (yes, die opdracht is gelukt), dan weer omhoog door het bos evenwijdig aan de Kluizeweg. Een lange steile helling, hier moet ik alles op alles zetten. De gedachten verenigen zich tot: volhouden, doorzetten. Harder, harder... de eindspurt, die laatste meters eruit persen en na de top weer op adem komen.

Terug bij jezelf kom je bij de Apostelenberg. Naar boven, wat een gave plek, bomen staan onverwacht in een cirkel. Getuigt deze sacrale plek van een bijzondere gebeurtenis? Je voelt het verleden. De bomen (nu elf) staan voor de twaalf apostelen. De blik omhoog: de lucht, de hemel gefocust door de boomkronen, een moment waarop je de oneindigheid van de wereld ervaart. Je loopt de trap af en weldra komt de stad en je werk weer in beeld.

Tekst: Paul Poelmans /
Foto: Bas Boerman

Mijn plekje in het park - Hebt u ook zo'n plekje in de parken? Stuur ons uw tekst van maximaal 220 woorden. De redactie kiest wat geplaatst wordt.

Colofon

Het Bulletin VVS is een uitgave van de Vrienden van Sonsbeek, Zypendaal en Gulden Bodem en van het Bezoekerscentrum Sonsbeek. Het Bulletin verschijnt vier keer per jaar. Het wordt gratis toegestuurd aan de leden van de Vereniging Vrienden van Sonsbeek. ISSN 1567-1054. Oplage 800 stuks.

Redactie:

Gerard Herbers
Rob van Otterloo
Luuk Broer (eindredacteur)

Vormgeving en druk:

Coers & Roest
ontwerpers bno | drukkers
Arnhem

Redactie-adres:

Bezoekerscentrum Sonsbeek,
Zypendaalseweg 24a,
6814 CL Arnhem
email: info@parksonsbeek.nl

Het Lentenummer van Bulletin VVS verschijnt omstreeks 21 maart. Vorige nummers vindt u op de website www.parksonsbeek.nl onder > Nieuws.

Reden retourzending:

Postcode:

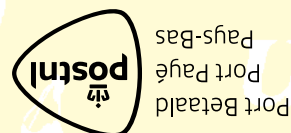
Naam:

Het correcte adres is:

6814 CL Arnhem.

Mogelijk is de adressering niet juist. Wilt u in dat geval zo vriendelijk zijn om hieronder de juiste gegevens in te vullen en het blad 'retour afzender' of deze strook in een enveloppe terug te sturen naar: Vrienden van Sonsbeek, Zypendaalseweg 24a,

Retour afzender/adreswijziging

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas